

Bryssel 19.11.2019
COM(2019) 607 final

2019/0269 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**energiayhteisön ministerineuvoston ja energiayhteisön pysyvän korkean tason ryhmän
kokouksissa (Chişinău, 12. ja 13. joulukuuta 2019) Euroopan unionin puolesta
otettavasta kannasta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä, jolla vahvistetaan energiayhteisön ministerineuvoston ja energiayhteisön pysyvän korkean tason ryhmän kokouksissa unionin puolesta otettava kanta säädöksiin, jotka nämä kaksi elintä aikovat hyväksyä 12. ja 13. joulukuuta 2019. Se sisältää myös näiden kahden elimen esityslistoilla olevia asioita, jotka eivät kuulu SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan soveltamisalaan mutta jotka edellyttävät neuvoston poliittista hyväksyntää.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Energiayhteisön perustamissopimus

Energiayhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'energiayhteisösopimus', tavoitteena on luoda vakaa sääntely- ja markkinajärjestelmä ja yhtenäinen sääntelyalue verkkoenergiakauppaa varten panemalla täytäntöön EU:n energialainsäädännön sovitut osat EU:n ulkopuolisissa sopimusvaltioissa. Sopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 2006. Euroopan unioni on energiayhteisösopimuksen osapuoli¹. Sopimuksessa EU:n ulkopuolisista osapuolista käytetään nimitystä 'sopimuspuolet'.

2.2. Energiayhteisön ministerineuvosto ja pysyvä korkean tason ryhmä

Ministerineuvosto varmistaa energiayhteisösopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Se antaa yleiset poliittiset suuntaviivat, toteuttaa toimenpiteitä ja hyväksyy menettelyasiakirjoja. Kullakin sopimuspuolella on yksi ääni, ja ministerineuvosto soveltaa erilaisia äänestysääntöjä eri tilanteissa. EU on yksi sopimuksen yhdeksästä osapuolesta ja sillä on yksi ääni, samoin tilanteesta riippuen.

Yksimielistä äänestystä sovelletaan suunniteltuihin säädöksiin, jotka on lueteltu jäljempänä 2.3 kohdan 1 ja 3 alakohdassa (energiayhteisösopimuksen 73 ja 74 artikla yhdessä 88 artiklan ja 92 artiklan 1 kohdan kanssa).

Kahden kolmasosan enemmistöä vaaditaan muissa asioissa, jotka on lueteltu 2.4 kohdan 2 ja 3 alakohdassa (energiayhteisösopimuksen 83 ja 87 artikla).

Yksinkertaista äänenenemmistöä sovelletaan 2.3 kohdan 2 alakohdassa lueteltuihin suunniteltuihin säädöksiin (energiayhteisösopimuksen 91 artiklan 1 kohdan a alakohta).

Jäljempänä 2.3 kohdan 4 alakohdassa mainitun suunnitellun säädöksen osalta sekä 2.4 kohdan 1 alakohdassa mainitussa asiassa ministerineuvosto tai pysyvä korkean tason ryhmä tekee päätöksensä annettujen äänten enemmistöllä, mutta tässä tapauksessa EU:lla ei ole äänestysoikeutta (energiayhteisösopimuksen 80 ja 81 artikla).

Pysyvä korkean tason ryhmä on tärkeä ministerineuvostoa avustava elin. Se voi muun muassa toteuttaa toimenpiteitä, jos ministerineuvosto on antanut siihen valtuudet. EU on edustettuna pysyvässä korkean tason ryhmässä, ja sillä on yksi ääni.

Energiayhteisösopimuksen 47 artiklassa määrätään seuraavaa: "Ministerineuvosto varmistaa tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Se [...] b) toteuttaa toimenpiteitä [...]".

¹ EUVL L198, 20.7.2006, s. 15.

Energiayhteisön ministerineuvoston päätöksellä D/2011/02/MC-EnC hyväksytään niin sanottu ”kolmas energiapaketti”². Päätöksen 27 ja 28 artiklassa määrätään, että i) energiayhteisö pyrkii soveltamaan Euroopan komission kolmannen energiapaketin nojalla hyväksymiä verkkosääntöjä ja suuntaviivoja ja että ii) pysyvä korkean tason ryhmä hyväksyy verkkosäännöt ja suuntaviivat.

2.3. Ministerineuvoston ja pysyvän korkean tason ryhmän suunnitellut säädökset

Ministerineuvoston on määrä hyväksyä joukko säädöksiä 13. joulukuuta 2019 ja pysyvän korkean tason ryhmän 12. joulukuuta 2019.

Nyt annettava ehdotus SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla tehtäväksi päätökseksi koskee unionin puolesta esitettävää kantaa seuraaviin **ministerineuvoston** suunniteltuihin säädöksiin:

- 1) päätös energiayhteisön talousarvion ja rahoitusosuuksien hyväksymisestä vuosiksi 2020–2021;
- 2) energiayhteisösopimuksen 91 artiklan 1 kohdan mukaiset päätökset, joilla vahvistetaan sopimuksen rikkominen seuraavissa tapauksissa:
 - a) päätös 2019/.../Mc-EnC Serbian energiayhteisösopimuksen noudattamatta jättämisestä asiassa ECS-10/17;
 - b) päätös 2019/.../Mc-EnC Serbian energiayhteisösopimuksen noudattamatta jättämisestä asiassa ECS-13/17;
 - c) päätös 2019/.../Mc-EnC Kosovon³ energiayhteisösopimuksen noudattamatta jättämisestä asiassa ECS-6/18;
- 3) Energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaiset päätökset:
 - a) päätös Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotosta ja jatkamisesta energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asioissa ECS-8/11 S, ECS-2/13 ja ECS-6/16;
 - b) päätös Serbian tasavaltaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotosta ja jatkamisesta energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asioissa ECS-3/08 ja ECS-9/13.

Nyt annettava ehdotus SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla tehtäväksi päätökseksi koskee unionin puolesta esitettävää kantaa seuraaviin **pysyvän korkean tason ryhmän** suunniteltuihin säädöksiin:

- 4) energiayhteisön pysyvän korkean tason ryhmän päätös kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 312/2014 täytäntöönpanosta.

Ministerineuvoston ja pysyvän korkean tason ryhmän suunniteltujen säädösten (jäljempänä yhteisesti ’suunnitellut säädökset’) tarkoituksena on helpottaa energiayhteisösopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja Wienissä sijaitsevan energiayhteisön sihteeristön toimintaa. Sihteeristön tehtävänä on muun muassa hallinnollisen tuen antaminen ministerineuvostolle.

² Direktiivi 2009/72/EY, direktiivi 2009/73/EY, asetus (EY) N:o 714/2009 ja asetus (EY) N:o 715/2009.

³ *Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999) ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

2.4. Muut esityslistalla olevat asiat

Kattavuuden vuoksi huomautetaan, että ministerineuvoston ja pysyvän korkean tason ryhmän kokousten esityslistalla on suunniteltujen säädösten lisäksi useita muita asioita. Näiden asioiden osalta komissio aikoo esittää unionin puolesta seuraavat kannat (ks. myös tämän ehdotuksen liite 3):

1. Vuoden 2019 yleiset poliittiset suuntaviivat vuoden 2030 tavoitteista ja ilmastoneutraaliudesta energiayhteisölle ja sen sopimuspuolille

Energiayhteisösopimuksen päätavoitteisiin kuuluu luoda vakaaseen sääntely- ja markkinakehykseen perustuvat yhdenmetyt ja kestävät yleiseurooppalaiset energiamarkkinat, houkutella talouden kehityksen ja yhteiskunnan vakauden edellyttämiä investointeja, parantaa ympäristön tilaa ja edistää uusiutuvan energian käyttöä. Koska energia-ala on yksi merkittävimmistä kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttajista ja koska energiapolitiikka ja ilmasto ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa, on tärkeää lujittaa energiatehokkuuden, uusiutuvan energian ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen poliittista kehystä energiayhteisössä.

Energiayhteisön ministerineuvosto on antanut suosituksen 2016/02/MC-EnC, joka koskee järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi annetun asetuksen (EU) N:o 525/2013 täytäntöönpanoon valmistautumista, sekä suosituksen 2018/01/MC-EnC, joka koskee energiayhteisön sopimuspuolten yhdenmetyt kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien laatimisen valmistelua.

Uusiutuvaa energiaa koskeva direktiivi vuodelta 2009 ja energiatehokkuusdirektiivi vuodelta 2012 hyväksyttiin osaksi energiayhteisön oikeusjärjestystä ministerineuvoston päätöksillä. Tähän sisältyvät koko energiayhteisölle vuodeksi 2020 asetettu energiatehokkuustavoite (ilmaistuna sekä primäärienergian kulutuksena että energian loppukulutuksena) ja kullekin sopimuspuolelle vuodeksi 2020 asetetut uusiutuvan energian erityistavoitteet.

Ministerineuvosto hyväksyi marraskuussa 2018 vuoden 2030 tavoitteita koskevat yleiset poliittiset suuntaviivat energiayhteisön sopimuspuolille. Suuntaviivat heijastavat poliittista yhteisymmärrystä kolmen erillisen energia- ja ilmastotavoitteen asettamisesta vuodeksi 2030: energiatehokkuutta koskeva tavoite, uusiutuvien energialähteiden osuutta koskeva tavoite ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskeva tavoite. Näiden tavoitteiden tulisi olla linjassa EU:n vuoden 2030 tavoitteiden kanssa ja tavoitetasoltaan yhtä kunnianhimoisia ottaen huomioon asiaankuuluvat sosioekonomiset erot, teknologian kehitys ja Pariisin ilmastopöytäkirja.

Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan parlamentin vuonna 2018 ja vuoden 2019 alussa saavuttamat poliittiset yhteisymmärrykset mahdollistivat sen, että kaikki ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” -paketissa käyttöön otetut säännöt tulivat voimaan kesäkuussa 2019. Vuodeksi 2030 asetetut kolme energia- ja ilmastotavoitetta, jotka ovat kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 40 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna, energiatehokkuutta koskeva 32,5 prosentin vähimmäistavoite ja uusiutuvan energian osuuden 32 prosentin vähimmäistavoite, on nyt sisällytetty täysimääräisesti EU:n lainsäädäntöön.

Suosituksen 2018/01/MC-EnC hyväksymisen jälkeen ja ottaen huomioon EU:n liittymisprosessiin liittyvät sopimuspuolten velvoitteet ja niiden sitoumukset YK:n ilmastomuutoksen puitesopimuksen (UNFCCC) ja Pariisin sopimuksen puitteissa samoin kuin niiden kansallisesti määritellyt panokset energiayhteisön ministerineuvosto jatkaa 13. joulukuuta 2019 keskustelua energiatehokkuutta, uusiutuvia energialähteitä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevista vuoden 2030 tavoitteista, jotka ovat tavoitetasoltaan yhtä kunnianhimoisia kuin Euroopan unionin vuoden 2030 tavoitteet.

Ehdotus vuoden 2019 yleisiksi poliittisiksi suuntaviivoiksi vuoden 2030 tavoitteista ja ilmastoneutraaliudesta energiayhteisön ja sen sopimuspuolten osalta edustaa ministerineuvostossa saavutettua poliittista yhteisymmärrystä ja tarjoaa poliittisia suuntaviivoja vuoden 2013 tavoitteiden vahvistamiseksi.

Komissio aikoo Euroopan unionin puolesta tukea ehdotettujen vuoden 2019 yleisten poliittisten suuntaviivojen hyväksymistä. Komissio voi energiayhteisön sopimuspuolten ennen ministerineuvoston kokousta tai kokouksen aikana esittämien huomautusten perusteella sopia vuoden 2019 yleisten poliittisten suuntaviivojen luonnokseen tehtävistä vähäisistä muutoksista ilman uutta neuvoston päätöstä.

2. Energiayhteisön toimia koskeva vuosikertomus 2018–2019

Komissio aikoo Euroopan unionin puolesta tukea vuosien 2018–2019 vuosikertomuksen hyväksymistä.

3. Vuotta 2018 koskevan taloudellisen vastuuvapauden myöntäminen johtajalle 31. joulukuuta 2018 päättynyttä varainhoitovuotta koskevan tilintarkastuskertomuksen, tilintarkastajien tarkastuslausuman ja budjettikomitean kertomuksen perusteella

Komissio aikoo Euroopan unionin puolesta tukea taloudellisen vastuuvapauden myöntämistä johtajalle vuoden 2018 osalta.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

3.1. Ministerineuvoston suunnitellut säädökset

3.1.1. *Päätös energiayhteisön talousarviosta vuosiksi 2020–2021 ja sopimuspuolten rahoitusosuuksista talousarvioon*

Ehdotetun ministerineuvoston menettelyasiakirjan mukaan kokonaistalousarvio on 4 812 073 euroa kummaksikin vuodeksi 2020 ja 2021. Sama taso vahvistettiin myös vuodeksi 2019. Näin ollen lisäystä ei ole vuoteen 2019 verrattuna.

Kokonaistalousarvioon sisältyy lisäyksiä joillakin aloilla, kuten henkilöstön palkkoihin tehtävät inflaatiokorjaukset (2 % vuosina 2020 ja 2021), kahden uuden vakinaisen toimen perustaminen (kaksi uutta asiantuntijavirkkaa, aloinaan puhtaan energian säädöspaketti ja ympäristökysymykset) sekä toimistojen vuokratulujen korotus. Nämä lisäykset rahoitetaan kohdentamalla uudelleen muita talousarviomäärärahoja ja säästöillä. Lisäksi energiayhteisö tulee keskittymään enemmän ydintehtäviinsä sellaisina kuin ne on määritelty energiayhteisön lainsäädäntökehyksessä.

Euroopan unioni kustantaa kokonaisbudjetista 94,78 prosenttia, ja lopun maksavat energiayhteisösopimuksen EU:n ulkopuoliset sopimuspuolet.

Ministerineuvostossa unionin puolesta otettavana kantana pitäisi olla, että päätös energiayhteisön talousarviosta ja sopimuspuolten rahoitusosuuksista vuosiksi 2020–2021 hyväksytään.

3.1.2. Energiayhteisösopimuksen 91 artiklan 1 kohdan mukaiset päätökset, joilla vahvistetaan sopimuksen rikkominen seuraavissa tapauksissa:

Riitojenratkaisumenettelyt on vahvistettu sopimuksessa tarkoitettua riitojenratkaisua koskevan työjärjestyksen III osaston 1 luvussa ja IV osaston 1 luvussa⁴.

a) Päätös 2019/.../Mc-EnC Serbian energiayhteisösopimuksen noudattamatta jättämisestä asiassa ECS-10/17

Siirtoverkonhaltijoiden eriyttäminen on yksi kolmannessa energiapaketissa vahvistetuista keskeisistä käsitteistä. Se edellyttää energiansiirtotoimintojen tosiasiallista erottamista tuotanto- ja toimitusintresseistä. Kolmannesta maasta olevan henkilön tai henkilöiden määräysvallassa olevan siirtoverkonhaltijan sertifiointiin sovelletaan kaasudirektiivin⁵ 11 artiklaa. Kaasudirektiivin 10 artiklassa säädetään, että ennen kuin yritys hyväksytään ja nimetään siirtoverkonhaltijaksi, se on sertifioitava. Sertifiointi edellyttää, että yritys noudattaa kolmannen energiapaketin eriyttämisvaatimuksia eli kaasudirektiivin 9 artiklaa.

Kaasudirektiivi ja kaasuasetus⁶ sisällytettiin energiayhteisön säännöstöön ministerineuvoston 6. lokakuuta 2011 tekemällä päätöksellä 2011/02/MC-EnC.

Energiayhteisön sihteeristö totesi alustavasti, että sertifioimalla Yugorosgaz-Transportin ISO-mallin mukaisesti Serbian tasavalta on jättänyt noudattamatta direktiivin 2009/73/EY 10 artiklan, 14 artiklan 2 kohdan a, b ja d alakohdan ja 15 ja 11 artiklan sekä asetuksen 715/2009 24 artiklan mukaiset velvollisuutensa sellaisina kuin ne on sisällytetty energiayhteisön oikeuskehykseen. Sihteeristö esitti näin ollen perustellun pyynnön ministerineuvostolle.

Kun otetaan huomioon perustellussa pyynnössä esitetyt tosiseikat ja perustelut, ministerineuvostossa unionin puolesta otettavana kantana pitäisi olla, että päätös, jolla vahvistetaan sopimuksen rikkominen asiassa ECS-10/17, hyväksytään.

b) Päätös 2019/.../Mc-EnC Serbian energiayhteisösopimuksen noudattamatta jättämisestä asiassa ECS-13/17

Kuten Euroopan unionin tuomioistuin on todennut, kolmansien osapuolten pääsy siirtoverkkoihin on ”yksi keskeisistä toimenpiteistä”⁷, jotka sopimuspuolten on toteutettava täyttääkseen energiayhteisösopimuksen mukaiset sitoumuksensa. Kaasudirektiivin 32 artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolten on varmistettava, että

⁴ Sopimuksessa tarkoitettua riitojenratkaisua koskevasta työjärjestyksestä annettu menettelyasiakirja 2008/01/MC-EnC, sellaisena kuin se on muutettuna sopimuksessa tarkoitettua riitojenratkaisua koskevasta työjärjestyksestä 27. kesäkuuta 2008 annetun menettelyasiakirjan 2008/01/MC-EnC muuttamisesta 16. lokakuuta 2015 annetulla menettelyasiakirjalla 2015/04/MC-EnC.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta.

⁷ Tuomio 22.5.2008, *citiworks AG*, C-439/06, ECLI:EU:C:2008:298, 44 kohta; tuomio 9.10.2008, *Sabatauskas ym.*, C-239/07, ECLI:EU:C:2008:551, 33 kohta; tuomio 29.9.2016, *Essent Belgium NV*, C-492/14, ECLI:EU:C:2016:732, 76 kohta.

kolmansien osapuolten maakaasunsiirtoverkkoon pääsyä varten luodaan julkaistuihin tariffeihin perustuva järjestelmä, jota voidaan soveltaa kaikkiin verkon käyttäjiin puolueettomasti ja syrjimättömästi. Kaasuasetuksen 16 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, että siirtoverkonhaltijan on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi siirtoverkon kaikkien kyseeseen tulevien kohtien maksimikapasiteetti ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta sekä pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit. Kaasuasetuksen 18 artiklan 3 kohdan, luettuna yhdessä sen liitteessä I olevan 3.2 kohdan 1 alakohdan a alakohdan kanssa, mukaan asianomaisiin verkon kohtiin kuuluvat kaikki siirtoverkonhaltijan hoitaman maakaasunsiirtoverkon syöttö- ja ottokohdat. Energiayhteisön säännöstöstä johtuvat velvoitteet, jotka koskevat kolmansien osapuolten pääsyä maakaasun siirtoverkkoon, saatettiin osaksi Serbian kansallista lainsäädäntöä energialailla, ja siirtoverkonhaltijan on pantava ne täytäntöön sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

Energiayhteisön sihteeristö katsoo, että Srbijagas, joka toimii tällä hetkellä maakaasun siirtoverkonhaltijana Serbian tasavallassa ja vastaa kaikista Serbian siirtoverkon syöttö- ja ottokohdista, on laiminlyönyt nämä velvoitteet, koska se on jatkuvasti ja yksipuolisesti jättänyt rajat ylittävän maakaasunsiirtokapasiteetin Horgošin syöttökohdassa avointen kapasiteetinjakomenettelyjen ulkopuolelle ja jättänyt näin ollen varmistamatta kolmansien osapuolten pääsyn asianomaiseen syöttökohtaan. Energiayhteisön sihteeristö kyseenalaistaa myös sen, että kyseisten velvoitteiden täytäntöönpanon valvonnasta vastaavat Serbian viranomaiset olisivat käytännössä huolehtineet valvonnasta.

Energiayhteisön sihteeristö totesi alustavasti, että koska Srbijagas on perusteettomasti sulkenut Horgošin syöttökohdan kolmansien osapuolten rajoittamattoman ja syrjimättömän verkkoonpääsyn ja avointen kapasiteetinjakomenettelyjen ulkopuolelle, Serbian tasavalta rikkoo direktiivin 2009/73/EY 32 artiklaa ja asetuksen (EY) 715/2009 16 artiklaa ja on näin ollen jättänyt täyttämättä energiayhteisösopimuksen 6, 10 ja 11 artiklan mukaiset velvoitteensa. Sihteeristö esitti sen vuoksi perustellun pyynnön ministerineuvostolle.

Kun otetaan huomioon perustellussa pyynnössä esitetyt tosiseikat ja perustelut, ministerineuvostossa unionin puolesta otettavana kantana pitäisi olla, että päätös, jolla vahvistetaan sopimuksen rikkominen asiassa ECS-13/17, hyväksytään.

Tämän hyväksynnän ehtona tulisi kuitenkin olla, että perustellussa pyynnössä esitettyjä perusteluja muutetaan poistamalla niiden 71 kohdasta *obiter dictum* -sivuhuomautus, jossa viitataan mahdolliseen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön. Tällä sivuhuomauksella ei ole merkitystä sen kannalta, onko käsiteltävänä olevassa asiassa kyse sopimuksen rikkomisesta, ja se saattaa aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta.

c) Päätös 2019/.../Mc-EnC Kosovon* energiayhteisösopimuksen noudattamatta jättämisestä asiassa ECS-6/18

Energiayhteisösopimuksen 16 artiklan iii alakohdan mukaan direktiivi 2001/80/EY⁸, sellaisena kuin se on muutettuna 24. lokakuuta 2013 tehdyllä energiayhteisön ministerineuvoston päätöksellä 2013/05/MC-EnC ja päätöksen 2013/05/MC-EnC muuttamisesta 16. lokakuuta 2015 tehdyllä energiayhteisön ministerineuvoston

⁸ Tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta 23 päivänä lokakuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/80/EY.

päätöksellä 2015/07/MC-EnC, kuuluu osana ympäristöä koskevaan energiayhteisön säännöstöön.

Energiayhteisösopimuksen 16 artiklan v alakohdan mukaan direktiivin 2010/75/EU⁹, sellaisena kuin se on muutettuna 24. lokakuuta 2013 tehdyllä energiayhteisön ministerineuvoston päätöksellä 2013/06/MC-EnC, III luku, liite V ja 72 artiklan 3 ja 4 kohta kuuluvat niin ikään osana ympäristöä koskevaan energiayhteisön säännöstöön.

Energiayhteisösopimuksen 12 artiklan mukaan kukin sopimuspuoli ”panelee ympäristöä koskevan yhteisön säännösten täytäntöön kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanoaikataulun mukaisesti, joka esitetään liitteessä II”.

Energiayhteisön sihteeristö katsoo, että Kosovo* ei ole noudattanut velvoitteitaan, jotka koskevat direktiivin 2001/80/EY (olemassa olevien laitosten osalta) ja direktiivin 2010/75/EU (uusien laitosten osalta) säännösten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja niiden täytäntöönpanoa. Tämän laiminlyönnin vuoksi Kosovon* viiden käytössä olevan suuren polttolaitoksen (”Kosovo A:n” kolme laitosta ja ”Kosovo B:n” kaksi laitosta) luissa olevat päästöjen raja-arvot ylittävät direktiivissä 2001/80/EY vahvistetut raja-arvot. Lisäksi Kosovo* suunnittelee rakentavansa uuden lämpövoimalaitoksen (”Kosovo e Re”), jonka nettosähköteho on 450 MW. Sovellettavan energiayhteisölainsäädännön mukaisesti tämä laitos kuuluisi direktiivin 2010/75/EU mukaiseen uusien laitosten luokkaan, jolloin sen päästöjen raja-arvot on vahvistettava kyseisen direktiivin liitteessä V olevassa 2 osassa esitettyjen raja-arvojen mukaisesti. Koska ei ole olemassa kansallista lainsäädäntöä, jolla direktiivin 2010/75/EU vaatimukset saatettaisiin osaksi kansallista lainsäädäntöä uusien laitosten osalta, suunnitellun uuden lämpövoimalaitoksen päästöjen raja-arvoja ei voida asettaa energiayhteisön lainsäädäntöä vastaavalla tavalla.

Koskovossa* tällä hetkellä sovellettavalla lainsäädännöllä eli IPPC-lailla ja hallinnollisella ohjeella ei energiayhteisön sihteeristön mukaan pystytä varmistamaan direktiivin 2001/80/EY säännösten noudattamista, sillä tietyille epäpuhtauksille vahvistetut päästöjen raja-arvot tai muut parametrit ovat virheellisiä yhdessä tai useammassa direktiivin soveltamisalaan kuuluvassa laitoslukossa.

Uusien laitosten osalta Kosovo* ei energiayhteisön sihteeristön mukaan ole noudattanut sille päätöksen 2013/06/MC-EnC 2 artiklan, luettuna yhdessä direktiivin 2010/75/EU 30 artiklan 3 kohdan ja liitteessä V olevan 2 osan kanssa, nojalla kuuluvia velvoitteita, koska se ei ole antanut direktiivin 2010/75/EU III luvun ja liitteen V noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä eli toisin sanoen koska se ei ole antanut säännöksiä uusista suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi tai ei ainakaan ole antanut niitä kirjallisesti tiedoksi energiayhteisön sihteeristölle.

Energiayhteisön sihteeristö totesi alustavasti, että Kosovo* on jättänyt noudattamatta energiayhteisösopimuksen ja erityisesti sen 12 ja 16 artiklan mukaiset velvollisuutensa, koska se ei ole saattanut direktiivin 2001/80/EY 4 artiklan 1 ja 3 kohdan ja liitteissä III, IV, V, VI ja VII olevan A osan sekä direktiivin 2010/75/EU ja 30 artiklan 3 kohdan ja liitteessä V olevan 2 osan säännöksiä osaksi kansallista

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen).

lainsäädäntöään eikä pannut niitä täytäntöön. Sihteeristö esitti sen vuoksi perustellun pyynnön ministerineuvostolle.

Kun otetaan huomioon perustellussa pyynnössä esitetyt tosiseikat ja perustelut, ministerineuvostossa unionin puolesta otettavana kantana pitäisi olla, että päätös, jolla vahvistetaan sopimuksen rikkominen asiassa ECS-6/18, hyväksytään.

3.1.3. Energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaiset päätökset:

- a) Päätös Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotosta ja jatkamisesta energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asioissa ECS-8/11, ECS-6/16 ja ECS-2/13
 - i) Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien toimenpiteiden jatkaminen energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asiassa ECS-8/11

Ministerineuvosto hyväksyi 16. lokakuuta 2015 päätöksen 2015/10/MC-EnC, jossa todetaan, että Bosnia ja Hertsegovina on laiminlyönyt ministerineuvoston päätösten 2013/04/MC-EnC ja 2014/04/MC-EnC täytäntöönpanon asiassa ECS-8/11 (joka koskee kolmannen energiapaketin noudattamatta jättämistä Bosnia ja Hertsegovinassa) eikä näin ollen ole korjannut kyseisissä päätöksissä yksilöityjä vakavia ja jatkuvia laiminlyöntejä. Ministerineuvosto hyväksyi energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisesti seuraavat toimenpiteet:

- Bosnia ja Hertsegovinalta pidätettiin oikeus osallistua äänestyksiin, jotka koskevat energiayhteisösopimuksen V osaston VI luvun nojalla hyväksyttäviä toimenpiteitä ja menettelyasiakirjoja.
- Energiayhteisön sihteeristöä pyydettiin keskeyttämään kaikkien energiayhteisön järjestämien kokousten osalta korvaussääntöjensä soveltaminen Bosnia ja Hertsegovinan edustajiin.
- Näiden 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden vaikutusaika rajattiin yhteen vuoteen. Ministerineuvosto tarkasteli seuraavassa kokouksessaan vuonna 2016 sihteeristön raportin perusteella näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarvetta pitää ne voimassa.

Koska Bosnia ja Hertsegovina ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2016/02/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi, energiayhteisön sihteeristö esitti 12. syyskuuta 2018 ministerineuvostolle energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisen perustellun pyynnön. Ministerineuvosto hyväksyi 29. marraskuuta 2018 päätöksen 2018/17/MC-EnC, jossa Bosnia ja Hertsegovinaa koskevia toimenpiteitä jatketaan ja jossa todetaan, että Bosnia ja Hertsegovina on jättänyt panematta täytäntöön ministerineuvoston päätökset 2013/04/MC-EnC, 2014/04/MC-EnC, 2015/10/MC-EnC ja 2016/16/MC-EnC eikä näin ollen ole onnistunut korjaamaan kyseisissä päätöksissä yksilöityjä vakavia ja jatkuvia laiminlyöntejä. Ministerineuvosto hyväksyi energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisesti seuraavat toimenpiteet:

- Päätöksen 2015/10/MC-EnC 2 artiklan 2 kohdassa ja päätöksen 2016/16/MC-EnC 3 artiklan 1 kohdassa määrättyjen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden voimassaoloaika jatkettiin yhdellä vuodella, jos päätöksen 1 artiklassa tarkoitettuja laiminlyöntejä ei ole korjattu kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä.

- Bosnia ja Hertsegovinalta pidätetään oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen II osaston nojalla hyväksyttävistä toimenpiteistä, jotka koskevat uuden säännösten hyväksymistä kaasualalla kaikissa energiayhteisön toimielimissä, samoin kuin oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen 91 artiklan mukaisista toimenpiteistä.
- Ministerineuvosto tarkastelee kokouksessaan vuoden 2019 toisella puoliskolla sihteeristön raportin perusteella näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarvetta pitää ne voimassa.
- Sihteeristöä pyydetään valvomaan, että Bosnia ja Hertsegovinan toteuttamat toimenpiteet ovat energiayhteisön säännösten mukaisia.

Koska Bosnia ja Hertsegovina ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2018/17/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi, energiayhteisön sihteeristö esitti 8. lokakuuta 2019 ministerineuvostolle energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisen perustellun pyynnön. Perustellussa pyynnössään sihteeristö pyysi ministerineuvostoa toteamaan, että

- Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut täytäntöön ministerineuvoston päätöksiä 2013/04/MC-EnC, 2014/04/MC-EnC, 2015/10/MC-EnC, 2016/16/MC-EnC ja 2018/17/MC-EnC eikä korjannut näissä päätöksissä todettuja vakavia ja jatkuvia laiminlyöntejä.
- Päätöksen 2015/10/MC-EnC 2 artiklan 2 kohdassa, päätöksen 2016/16/MC-EnC 3 artiklan 1 kohdassa ja päätöksen 2018/17/MC-EnC 2 artiklassa määrättyjen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden voimassaoloaika jatketaan yhdellä vuodella sen jälkeen, kun ministerineuvosto on hyväksynyt toimenpiteet kokouksessaan vuoden 2020 toisella puoliskolla.
- Bosnia ja Hertsegovinalta pidätetään oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen 91 artiklan ja 92 artiklan mukaisista päätöksistä.
- Ministerineuvosto tarkastelee kokouksessaan vuoden 2020 toisella puoliskolla sihteeristön raportin perusteella näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarvetta pitää ne voimassa.

Koska havaitut laiminlyönnit ovat luonteeltaan jatkuvia ja merkittäviä, ehdotetut toimenpiteet ovat asianmukaisia ja oikeasuhteisia. Ministerineuvostossa unionin puolesta otettavan kannan pitäisi olla, että päätösluonnos hyväksytään.

- ii) Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotto energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asiassa ECS-2/13

Ministerineuvosto hyväksyi 14. lokakuuta 2016 asiassa ECS-02/13 päätöksen 2016/03/MC-EnC, jossa Bosnia ja Hertsegovinan todetaan rikkoneen energiayhteisön lainsäädäntöä jättämällä varmistamatta, että sen alueella ei käytetä raskaita polttoöljyjä, jos niiden rikkipitoisuus on suurempi kuin 1,00 painoprosenttia, eikä kaasuöljyjä, jos niiden rikkipitoisuus on suurempi kuin 0,1 painoprosenttia, ja näin ollen rikkoneen direktiivin 1999/32/EY 3 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklan 1 kohtaa yhdessä energiayhteisösopimuksen 16 artiklan kanssa.

Koska Bosnia ja Hertsegovina ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2016/03/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi, energiayhteisön sihteeristö

esitti 12. syyskuuta 2018 ministerineuvostolle energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisen perustellun pyynnön asian ECS-2/13 S vireillepanemiseksi.

Ministerineuvosto vahvisti 29. marraskuuta 2018 päätöksessään 2018/13/MC-EnC energiayhteisön lainsäädännön vakavan ja jatkuvan laiminlyönnin toteamalla, että Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut täytäntöön ministerineuvoston päätöstä 2016/03/MC-EnC eikä näin ollen korjannut kyseisessä päätöksessä yksilöityjä rikkomisia, mikä muodostaa energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vakavan ja jatkuvan laiminlyönnin, mutta lykkäsi energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden hyväksymistä vuoteen 2019. Samalla ministerineuvosto päätti, että Bosnia ja Hertsegovinan on toteutettava yhteistyössä sihteeristön kanssa kaikki tarvittavat toimenpiteet ministerineuvoston päätöksessä 2016/03/MC-EnC yksilöityjen rikkomisten korjaamiseksi ja raportoitava toteutetuista täytäntöönpanotoimista ministerineuvostolle vuonna 2019. Lisäksi energiayhteisön sihteeristöä kehoitettiin pyytämään energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisia toimenpiteitä vuonna 2019, jos Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut ministerineuvoston päätöstä 2016/03/MC-EnC täytäntöön 1. heinäkuuta 2019 mennessä.

Koska Bosnia ja Hertsegovina ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2018/13/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi ja koska Bosnia ja Hertsegovinan kansallinen lainsäädäntö ei edelleenkään ollut direktiivin 1999/32/EY mukainen energiayhteisön säännöstössä edellytetyllä tavalla, energiayhteisön sihteeristö esitti ministerineuvostolle 8. lokakuuta 2019 pyynnön energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisista toimenpiteistä. Perustellussa pyynnössään sihteeristö pyysi ministerineuvostoa toteamaan, että

- Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut täytäntöön ministerineuvoston päätöksiä 2013/04/MC-EnC, 2014/04/MC-EnC, 2015/10/MC-EnC, 2016/16/MC-EnC ja 2018/17/MC-EnC eikä korjannut näissä päätöksissä todettuja vakavia ja jatkuvia laiminlyöntejä.
- Päätöksen 2015/10/MC-EnC 2 artiklan 2 kohdassa, päätöksen 2016/16/MC-EnC 3 artiklan 1 kohdassa ja päätöksen 2018/17/MC-EnC 2 artiklassa määrättyjen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden voimassaoloaika jatketaan yhdellä vuodella sen jälkeen, kun ministerineuvosto on hyväksynyt toimenpiteet kokouksessaan vuoden 2020 toisella puoliskolla.
- Bosnia ja Hertsegovinalta pidätetään oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen 91 artiklan ja 92 artiklan mukaisista päätöksistä.
- Ministerineuvosto tarkastelee kokouksessaan vuoden 2020 toisella puoliskolla sihteeristön raportin perusteella näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarvetta pitää ne voimassa.

Ministerineuvostossa unionin puolesta otettavan kannan pitäisi olla, että päätösluonnos hyväksytään.

- iii) Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotto energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asiassa ECS-6/16

Ministerineuvosto hyväksyi 14. lokakuuta 2016 asiassa ECS-06/16 päätöksen 2016/07/MC-EnC, jossa Bosnia ja Hertsegovinan todetaan rikkoneen energiayhteisön lainsäädäntöä, koska se ei ole antanut direktiivin 2009/72/EY,

direktiivin 2009/73/EY, asetuksen (EY) N:o 714/2009 ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä eikä soveltanut niitä 1. tammikuuta 2015 mennessä ministerineuvoston päätöksen 2011/02/MC-EnC 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti eikä ilmoittanut kyseisiä toimenpiteitä viipymättä energiayhteisön sihteeristölle, minkä vuoksi Bosnia ja Hertsegovina on rikkonut energiayhteisösopimuksen 6 ja 89 artiklaa ja ministerineuvoston päätöksen 2011/02/MC-EnC 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

Koska Bosnia ja Hertsegovina ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2016/07/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi, energiayhteisön sihteeristö esitti 12. syyskuuta 2018 ministerineuvostolle energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisen perustellun pyynnön asian ECS-6/16 S vireillepanemiseksi.

Ministerineuvosto vahvisti 29. marraskuuta 2018 päätöksessään 2018/16/MC-EnC energiayhteisön lainsäädännön vakavan ja jatkuvan laiminlyönnin toteamalla, että Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut täytäntöön ministerineuvoston päätöstä 2016/07/MC-EnC eikä näin ollen korjannut siinä yksilöityjä rikkomisia, mikä muodostaa energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vakavan ja jatkuvan laiminlyönnin, mutta lykkäsi energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden hyväksymistä vuoteen 2019. Samalla ministerineuvosto päätti, että Bosnia ja Hertsegovinan on toteutettava yhteistyössä sihteeristön kanssa kaikki tarvittavat toimenpiteet ministerineuvoston päätöksessä 2016/07/MC-EnC yksilöityjen rikkomisten korjaamiseksi ja raportoitava toteutetuista täytäntöönpanotoimista ministerineuvostolle vuonna 2019. Lisäksi energiayhteisön sihteeristöä kehoitettiin pyytämään energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisia toimenpiteitä vuonna 2019, jos Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut ministerineuvoston päätöstä 2016/07/MC-EnC täytäntöön 1. heinäkuuta 2019 mennessä.

Koska Bosnia ja Hertsegovina ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2018/16/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi ja koska Bosnia ja Hertsegovina ei edelleenkään noudattanut edellä mainittuja velvoitteitaan energiayhteisön säännöstössä edellytetyllä tavalla, energiayhteisön sihteeristö esitti ministerineuvostolle 8. lokakuuta 2019 pyynnön energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisista toimenpiteistä. Perustellussa pyynnössään sihteeristö pyysi ministerineuvostoa toteamaan, että

- Bosnia ja Hertsegovina ei ole pannut täytäntöön ministerineuvoston päätöksiä 2013/04/MC-EnC, 2014/04/MC-EnC, 2015/10/MC-EnC, 2016/16/MC-EnC ja 2018/17/MC-EnC eikä korjannut näissä päätöksissä todettuja vakavia ja jatkuvia laiminlyöntejä.
- Päätöksen 2015/10/MC-EnC 2 artiklan 2 kohdassa, päätöksen 2016/16/MC-EnC 3 artiklan 1 kohdassa ja päätöksen 2018/17/MC-EnC 2 artiklassa määrättyjen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden voimassaoloaikaa jatketaan yhdellä vuodella sen jälkeen, kun ministerineuvosto on hyväksynyt toimenpiteet kokouksessaan vuoden 2020 toisella puoliskolla.
- Bosnia ja Hertsegovinalta pidätetään oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen 91 artiklan ja 92 artiklan mukaisista päätöksistä.
- Ministerineuvosto tarkastelee kokouksessaan vuoden 2020 toisella puoliskolla sihteeristön raportin perusteella näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarvetta pitää ne voimassa.

Ministerineuvostossa unionin puolesta otettavan kannan pitäisi olla, että päätösluonnos hyväksytään.

b) Päätös Serbian tasavaltaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotosta ja jatkamisesta energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asioissa ECS-3/08 ja ECS-9/13

i) Serbian tasavaltaa koskevien toimenpiteiden käyttöönotto energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asiassa ECS-3/08

Ministerineuvosto hyväksyi 14. lokakuuta 2016 asiassa ECS-03/08 päätöksen 2016/02/MC-EnC, jossa todetaan Serbian tasavallan rikkoneen energiayhteisön lainsäädäntöä jättämällä noudattamatta asetuksen 1228/2003 6 artiklaa, koska Serbia ei ole käyttänyt yhteenliittämiskapasiteetin jakamisesta Albanian, Pohjois-Makedonian tasavallan ja Montenegron rajayhdysjohdoissa saatavia tuloja yhteen tai useampaan kyseisen asetuksen 6 artiklan 6 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

Serbian tasavaltaa vaadittiin toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet havaittujen laiminlyöntien korjaamiseksi ja energiayhteisön lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi joulukuuhun 2016 mennessä sekä raporttoimaan säännöllisesti energiayhteisön sihteeristölle ja pysyvälle korkean tason ryhmälle.

Koska Serbian tasavalta ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2016/02/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi, energiayhteisön sihteeristö esitti 12. syyskuuta 2018 ministerineuvostolle energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisen perustellun pyynnön asian ECS-3/08 S vireillepanemiseksi.

Ministerineuvosto vahvisti 29. marraskuuta 2018 päätöksessään 2018/12/MC-EnC energiayhteisön lainsäädännön vakavan ja jatkuvan laiminlyönnin toteamalla, että jollei Serbian tasavalta kuuden kuukauden kuluessa kyseisestä päätöksestä korjaa ministerineuvoston päätöksessä 2016/02/MC-EnC yksilöityjä rikkomisia, päätöksen 2016/02/MC-EnC täytäntöönpanematta jättäminen katsotaan energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi vakavaksi ja jatkuvaksi laiminlyönniksi. Ministerineuvosto kuitenkin lykkäsi energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisten toimenpiteiden hyväksymistä vuoteen 2019. Samalla ministerineuvosto päätti, että Serbian tasavallan on toteutettava yhteistyössä sihteeristön kanssa kaikki tarvittavat toimenpiteet ministerineuvoston päätöksessä 2016/02/MC-EnC yksilöityjen rikkomisten korjaamiseksi ja raportoitava toteutetuista täytäntöönpanotoimista ministerineuvostolle vuonna 2019. Lisäksi energiayhteisön sihteeristöä kehoitettiin pyytämään energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisia toimenpiteitä vuonna 2019, jos Serbian tasavalta ei ole pannut ministerineuvoston päätöstä 2016/02/MC-EnC täytäntöön 1. heinäkuuta 2019 mennessä.

Serbian tasavalta ei korjannut ministerineuvoston päätöksessä 2016/02/MC-EnC todettuja rikkomisia kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä 2018/12/MC-EnC.

Koska Serbian tasavalta ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksessä 2018/12/MC-EnC todetun laiminlyönnin korjaamiseksi ja koska Serbian tasavalta ei edelleenkään noudattanut energiayhteisön säännöstössä edellytetyllä tavalla velvoitettaan käyttää yhteenliittämiskapasiteetin jakamisesta Albanian, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Montenegron rajayhdysjohdoissa saatavat tulot yhteen tai useampaan asetuksen 1228/2003 6 artiklan 6 kohdassa mainittuun tarkoitukseen, energiayhteisön sihteeristö esitti ministerineuvostolle 8. lokakuuta 2019 pyynnön

energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisista toimenpiteistä. Perustellussa pyynnössään sihteeristö pyysi ministerineuvostoa toteamaan, että

- Serbian tasavalta rikkoo edelleen vakavasti ja jatkuvasti velvoitteitaan energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla ja ministerineuvoston toteamalla tavalla, koska se ei ole pannut täytäntöön ministerineuvoston päätöksiä
 - 2016/02/MC-EnC, 14.10.2016, asiassa ECS-3/08 ja 2018/12/MC-EnC, 29.11.2018, asiassa ECS-3/08 S,
 - 2014/03/MC-EnC, 23.9.2014, asiassa ECS-9/13 ja 2016/17/MC-EnC, 14.10.2016, asiassa ECS-9/13 S

eikä korjannut niissä todettuja laiminlyöntejä.

- Serbian tasavallalta pidätetään oikeus osallistua äänestyksiin, jotka koskevat energiayhteisösopimuksen V osaston VI luvun nojalla hyväksyttäviä toimenpiteitä ja menettelyasiakirjoja, samoin kuin oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen 91 artiklan mukaisista päätöksistä.
- Energiayhteisön sihteeristöä pyydetään keskeyttämään kaikkien energiayhteisön järjestämien kokousten osalta korvaussääntöjensä soveltaminen Serbian tasavallan edustajiin.
- Euroopan unionia pyydetään energiayhteisösopimuksen 6 artiklan mukaisesti toteuttamaan asiaankuuluvat toimenpiteet Serbialle sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla annettavan taloudellisen tuen keskeyttämiseksi.
- Tällä päätöksellä hyväksytyjen toimenpiteiden vaikutus rajoitetaan yhteen vuoteen siitä, kun ne hyväksytään ministerineuvoston kokouksessa vuoden 2019 toisella puoliskolla. Ministerineuvosto tarkastelee seuraavassa kokouksessaan vuonna 2020 sihteeristön raportin perusteella näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarvetta pitää ne voimassa.
- Serbian tasavallan on toteutettava yhteistyössä sihteeristön kanssa kaikki tarvittavat toimenpiteet ministerineuvoston päätöksissä 2016/02/MC-EnC ja 2018/12/MC-EnC asioissa ECS-3/08 ja ECS-3/08 S ja 2014/03/MC-EnC ja 2016/17/MC-EnC asioissa ECS-9/13 ja ECS-9/13 S yksilöityjen rikkomisten korjaamiseksi ja raportoitava toteutetuista täytäntöönpanotoimista ministerineuvostolle vuonna 2020.
- Energiayhteisön sihteeristöä pyydetään valvomaan, että Serbian tasavallan toteuttamat toimenpiteet ovat energiayhteisön säännösten mukaisia.

Ministerineuvostossa unionin puolesta otettavan kannan pitäisi olla, että päätösluonnos hyväksytään.

- ii) Serbian tasavaltaa koskevien toimenpiteiden jatkaminen energiayhteisösopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti asiassa ECS-9/13

Ministerineuvosto päätti 29. marraskuuta 2018 jatkaa kuudella kuukaudella määräaikaa, johon mennessä Serbian tasavallan odotetaan korjaavan ministerineuvoston päätöksissä 2014/03/MC-EnC ja 2016/17/MC-EnC asiassa ECS-9/13 todetut rikkomiset (jotka liittyvät siihen, että Serbian tasavalta ei ole

noudattanut vaatimuksia maakaasun siirtoverkonhaltijoiden eriyttämisestä) ja korjaavan näissä päätöksissä todetut vakavat ja jatkuvat laiminlyönnit.

Koska Serbian tasavalta ei ole toteuttanut toimenpiteitä päätöksissä 2014/03/MC-EnC ja 2016/17/MC-EnC todettujen rikkomisten korjaamiseksi, energiayhteisön sihteeristö esitti 8. lokakuuta 2019 ministerineuvostolle energiayhteisösopimuksen 92 artiklan mukaisen perustellun pyynnön. Perustellussa pyynnössään sihteeristö pyysi ministerineuvostoa toteamaan, että

- Serbian tasavallalta pidetään oikeus osallistua äänestyksiin, jotka koskevat energiayhteisösopimuksen V osaston VI luvun nojalla hyväksyttäviä toimenpiteitä ja menettelyasiakirjoja, samoin kuin oikeus osallistua äänestyksiin energiayhteisösopimuksen 91 artiklan mukaisista päätöksistä.
- Energiayhteisön sihteeristöä pyydetään keskeyttämään kaikkien energiayhteisön järjestämien kokousten osalta korvaussääntöjensä soveltaminen Serbian tasavallan edustajiin.
- Euroopan unionia pyydetään energiayhteisösopimuksen 6 artiklan mukaisesti toteuttamaan asiaankuuluvat toimenpiteet Serbialle sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla annettavan taloudellisen tuen keskeyttämiseksi.
- Tällä päätöksellä hyväksytyjen toimenpiteiden vaikutus rajoitetaan yhteen vuoteen päätöksen hyväksymisestä.

Koska havaitut laiminlyönnit ovat luonteeltaan jatkuvia ja merkittäviä, ehdotetut toimenpiteet ovat asianmukaisia ja oikeasuhteisia. Ministerineuvostossa unionin puolesta otettavan kannan pitäisi olla, että päätösluonnos hyväksytään.

3.2. Pysyvän korkean tason ryhmän suunnitellut säädökset

Edellä 2.3 kohdassa mainittu asia edellyttää pysyvän korkean tason ryhmän päätöstä. Euroopan komission edustaja esittää Euroopan unionin kannan pysyvässä korkean tason ryhmässä.

Energiayhteisö hyväksyi vuonna 2011 EU:n kolmannen energiapaketin, ja EU:n verkkosääntöjen ja suuntaviivojen hyväksymistä varten vahvistettiin yksinkertaistettu menettely¹⁰.

Verkkosäännöt ja suuntaviivat ovat teknisten sääntöjen kokonaisuus, jolla pyritään yhdenmukaistamaan ja parantamaan rajatylittäviä energiavirtoja. Joukko EU:n verkkosääntöjä ja suuntaviivoja on jo hyväksytty energiayhteisössä. Näihin lukeutuvat kaasualan suuntaviivat ylikuormituksen hallintamenettelyistä¹¹, kaasualan verkkosääntö yhteentoimivuuteen ja tiedonvaihtoon liittyvistä säännöistä¹², sähköalan verkkosääntö tuottajien verkkoliitântävaatimuksista¹³, sähköalan verkkosääntö kulutuksen verkkoon liittämistä¹⁴ ja sähköalan verkkosääntö suurjännitteisten tasasähköjärjestelmien ja tasasähköön liitettyjen suuntaajakettyjen voimalaitosten verkkoliitântävaatimuksista¹⁵.

¹⁰ Menettelyasiakirja 01/2012/PHLG-EnC

¹¹ Päätös 2018/01/PHLG-EnC

¹² Päätös 2018/02/PHLG-EnC

¹³ Päätös 2018/03/PHLG-EnC

¹⁴ Päätös 2018/05/PHLG-EnC

¹⁵ Päätös 2018/04/PHLG-EnC

Pysyvä korkean tason ryhmä hyväksyi vuonna 2018 verkkosäännöt kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismeista¹⁶ ja kaasun yhdenmukaistetuista siirtotariffirakenteista¹⁷.

Nyt käsillä oleva pysyvän korkean tason ryhmän päätös kattaa asetukseen (EU) N:o 312/2014¹⁸ sisältyvät verkkosäännöt.

Kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 312/2014 vahvistetaan kaasun tasehallintaa koskevat säännöt, myös verkkoon sovellettavat säännöt ilmoitusmenettelyistä, tasepoikkeamamaksuista, päivittäiseen tasepoikkeamamaksuun liittyvistä selvitysprosesseista ja siirtoverkonhaltijoiden verkkojen välisestä toiminnallisesta tasehallinnasta.

Kaasun tasehallintaa koskevan verkkosäännön käyttöönottoa käsittelevä energiayhteisön tilapäinen työryhmä pääsi huhtikuussa 2019 yhteisymmärrykseen kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön mukautetusta versiosta.

Tämän perusteella pysyvässä korkean tason ryhmässä Euroopan unionin puolesta otettavana kantana pitäisi olla, että luonnos pysyvän korkean tason ryhmän päätökseksi asetuksen (EU) N:o 312/2014 täytäntöönpanosta energiayhteisössä hyväksytään.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä 'SEUT-sopimus') 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Ilmaisu ’säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa”¹⁹.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Ministerineuvosto ja pysyvä korkean tason ryhmä ovat sopimuksella eli energiayhteisön perustamissopimuksella perustettuja elimiä.

Säädökset, jotka ministerineuvoston ja pysyvän korkean tason ryhmän on määrä antaa, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla energiayhteisön perustamissopimuksen 76 artiklan mukaisesti, jonka mukaan päätös sitoo oikeudellisesti niitä, joille se on osoitettu.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalista kehystä.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

¹⁶ Päätös 2018/06/PHLG-EnC

¹⁷ Päätös 2018/07/PHLG-EnC

¹⁸ Komission asetus (EU) N:o 312/2014, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2014, kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta (EUVL L 91, 27.3.2014, s. 15–35).

¹⁹ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, *Saksa v. neuvosto*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tarkoitus ja sisältö liittyvät energiaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 194 artikla.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 194 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

energiayhteisön ministerineuvoston ja energiayhteisön pysyvän korkean tason ryhmän kokouksissa (Chişinău, 12. ja 13. joulukuuta 2019) Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki energiayhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'energiayhteisösopimus', 29 päivänä toukokuuta 2006 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2006/500/EY²⁰, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006.
- (2) Energiayhteisösopimuksen 47 ja 76 artiklan mukaisesti ministerineuvosto voi hyväksyä toimenpiteitä, jotka ovat muodoltaan päätöksiä tai suosituksia.
- (3) Ministerineuvosto aikoo hyväksyä 13 päivänä joulukuuta 2019 pidettävässä 17. istunnossaan joukon säädöksiä, jotka on lueteltu tämän päätöksen liitteessä 1.
- (4) Pysyvä korkean tason ryhmä aikoo hyväksyä 12 päivänä joulukuuta 2019 pidettävässä 55. kokouksessaan säädöksen, joka mainitaan tämän päätöksen liitteessä 2.
- (5) On tarpeellista vahvistaa ministerineuvostossa ja pysyvässä korkean tason ryhmässä unionin puolesta otettava kanta, koska suunnitelluilla säädöksillä on oikeusvaikutuksia suhteessa unioniin.
- (6) Suunniteltujen säädösten tarkoituksena on helpottaa energiayhteisösopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja Wienissä sijaitsevan energiayhteisön sihteeristön toimintaa. Sihteeristön tehtävänä on muun muassa hallinnollisen tuen antaminen ministerineuvostolle,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Chişinăussa 13 päivänä joulukuuta 2019 pidettävässä ministerineuvoston 17. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan soveltamisalaan kuuluviin kysymyksiin esitetään tämän päätöksen liitteessä 1.

²⁰ EUVL L198, 20.7.2006, s. 15.

2 artikla

Chişinăussa 12 päivänä joulukuuta 2019 pidettävässä pysyvän korkean tason ryhmän 55. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan soveltamisalaan kuuluviin kysymyksiin esitetään tämän päätöksen liitteessä 2.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*